

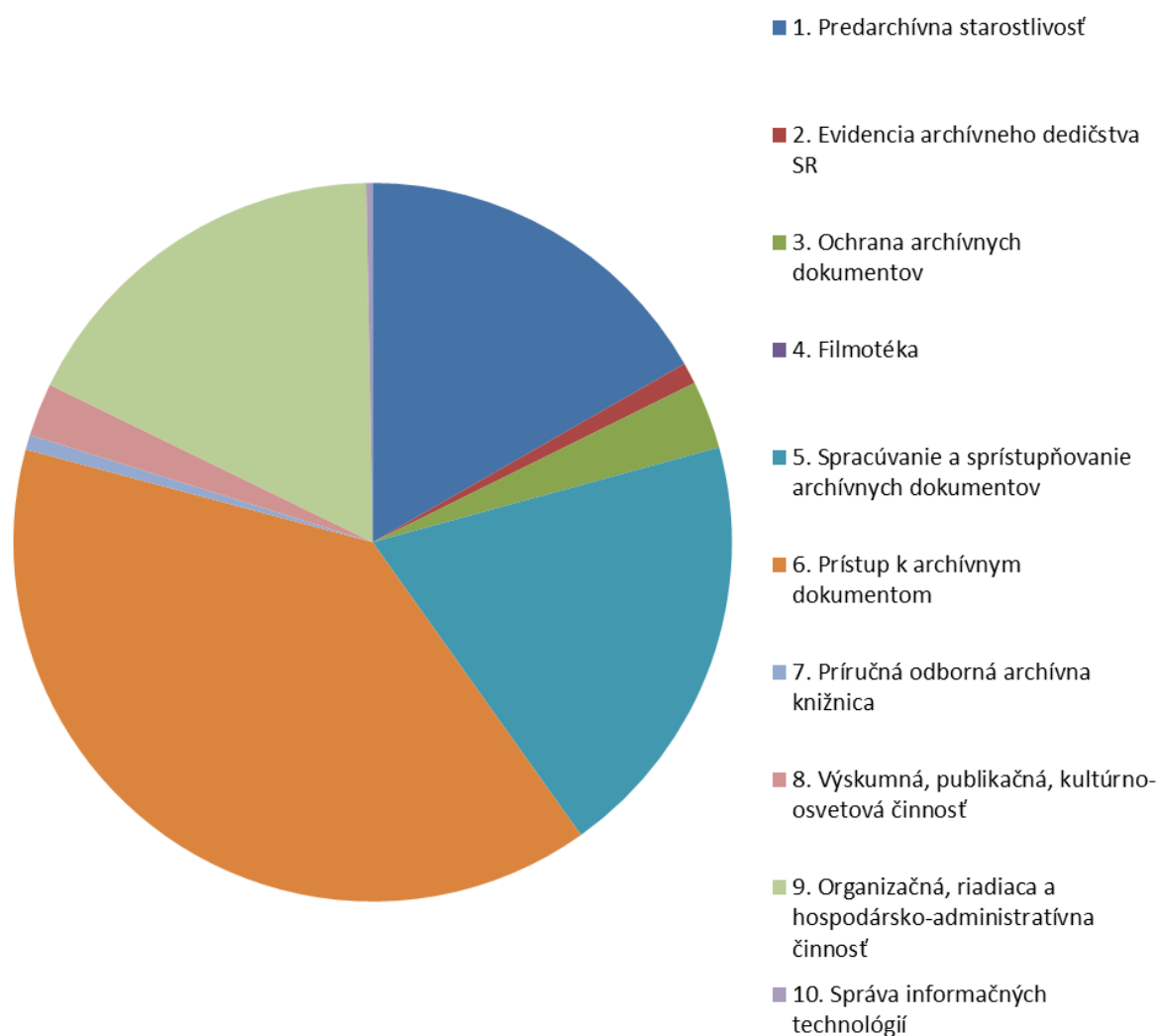
Správa o činnosti Štátneho archívu v Nitre, pobočka Bojnice za rok 2014

Odborné činnosti v Štátnom archíve v Nitre, pobočka Bojnice v roku 2014 vykonávalo 5 pracovníkov v stálej štátnej službe a boli vykazované v desiatich kapitolách. Celkom pracovníci odpracovali 1 046 dní:

Poradové číslo	Názov kapitoly	Počet dní
1.	Predarchívna starostlivosť	175
2.	Evidencia archívneho dedičstva SR	10
3.	Ochrana archívnych dokumentov	32
4.	Filmotéka	0
5.	Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	203
6.	Prístup k archívnym dokumentom	408
7.	Príručná odborná archívna knižnica	7
8.	Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	25
9.	Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna činnosť	183
10.	Správa informačných technológií	3

Počet dní vyčerpaných v jednotlivých kapitolách vyjadruje graf č.1

Počet dní

1. Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry

V rokoch 2013 a 2014 sme na úseku predarchívnej starostlivosti vyhotovili aktuálny zoznam pôvodcov registratúr, keďže množstvo organizácií v priebehu uplynulých rokov zaniklo. Celkový počet pôvodcov v roku 2014 tvorilo 186 orgánov a organizácií z radov štátnej správy, samosprávy ako aj privátnej sféry. V rámci predarchívnej starostlivosti sme poskytli 362 konzultácií a inštruktáží. Pracovníci archívu z dôvodu prebiehajúcich vyradovacích konaní vo všetkých základných školách okresu Prievidza ako aj kultúrnych inštitúciách, usporiadali v priestoroch archívu 4 školenia k správe registratúry

a vyradovaciemu konaniu. Organizácie predložili 135 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. Štátny odborný dozor sme vykonali u 15 pôvodcov, z toho 5 kontrol bolo následných. Na posúdenie a schválenie bolo predložených 29 registratúrnych poriadkov a plánov, dva z nich sme neschválili.

Porovnanie ročných prírastov archívnych dokumentov, počtu poskytnutých konzultácií a inštruktáži k správe registratúry a počtu predložených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov za roky 2007 - 2014:

rok	prírastky	počet konzultácií a inštruktáží	počet predložených návrhov na vyradenie
2007	35,18	148	98
2008	27,9	95	72
2009	15,34	82	68
2010	11,16	92	90
2011	29,1	78	80
2012	48,28	276	118
2013	51,14	282	106
2014	53,77	362	135

2. Evidencia archívneho dedičstva

Priebežne sme aktualizovali spisy o fonde, ktoré poskytujú informácie o pôvodcoch archívnych fondov, ktoré sú uložené v archíve.

Do archívu sme na základe vyradovacieho konania prebrali 51,47 bm archívnych dokumentov prevažne od základných škôl okresu Prievidza, ale aj štátnych a kultúrnych inštitúcií. Pani Ing. Bohuslava Zániová darovala archívu pozostalosť svojho otca Ing. Františka Zániho. Pozostalosť z rokov 1920 – 1998, tvorí 1,44 bm archívnych dokumentov týkajúcich sa predovšetkým histórie mesta Handlová. Zo Štátneho archívu v Nitre sme na základe delimitačných protokolov prevzali 0,86 bm archívnych dokumentov, ktoré obohatili fond mestečka Nitrianske Pravno 1682 – 1876. Ďalšími delimitovanými klenotmi sú dve dedinské knihy, obce Čereňany z rokov 1714 – 1892 a obce Dubnica, 1666 – 1781. V roku 2014 sme prebrali do archívu 53,77 bm archívnych dokumentov, celkový počet archívnych fondov vzrástol na 827 a celkový počet bežných metrov k 31. 12. 2014 na 2 983,67. Z celkového množstva archívnych dokumentov archív na základe depozitnej zmluvy spravuje 2 fondy v rozsahu 0,18 bm.

V rámci evidencie archívneho dedičstva sme zaznamenávali zmeny v evidenčných listoch archívnych súborov v aplikácii WinAfondy. Úbytok 3,63 bm tvorili vyradené duplicitné dokumenty ako aj dokumenty bez znaku hodnoty „A“ (podkladový materiál), vyradené pri usporiadaní a inventarizovaní vnútorného odboru ONV v Prievidzi z rokov 1973 - 1990.

3. Ochrana archívnych dokumentov

Rovnako ako v predchádzajúcom roku aj v roku 2014 nedošlo k žiadnym zmenám v oblasti ochrany archívnych dokumentov, budova archívu naďalej chátrala. Hnilé rámy okien nie je možné otvárať a tým zabezpečovať vetranie v budove, navyše spôsobujú v zime veľké úniky tepla. Taktiež opadáva omietka tridsaťročnej budovy na viacerých miestach. Naďalej vlhne múr v depozitári č. 2, ktorý je umiestnený v podzemí. Z kapacity úložného priestoru 3000 bm, zostáva voľných 16,15 bm. Dostatok úložného priestoru je možné zabezpečiť výmenou statických regálov za mobilné v dvoch depozitároch na prízemí archívu. Všetky žiadosti, ktoré boli odoslané Centru podpory v Nitre, týkajúce sa opráv budovy, zabezpečenia úložnej kapacity výmenou statických regálov za mobilné zostali bez odozvy.

Pracovníci archívu sledovali teplotu a vlhkosť v depozitároch, taktiež zabezpečovali mechanické očistenie prevzatých archívnych dokumentov a ich uloženie do archívnych škatúl.

5. Spracovanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Na spracovávanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov bolo vyčerpaných v roku 2014 menej pracovných dní. Dôvodom bolo pretrvávajúce zaúčanie pracovníčky, ktorá je v archíve zamestnaná len 1 rok, dlhodobá PN dvoch zamestnankýň archívu ako aj mesačný pobyt zamestnanca na Letnej univerzite maďarského jazyka v Pécsi. Taktiež značná časť pracovnej činnosti bola venovaná predarchívnej starostlivosti, a to najmä všetkým základným školám okresu Prievidza a kultúrnym inštitúciám, v ktorých prebiehali vyradovacie konania. Pokračovali sme v sprístupňovaní prioritných fondov, fondu Magistrát mesta Prievidza, z ktorého sme zinventarizovali 0,75 bm. Keďže sme na základe delimitácie prevzali zo Štátneho archívu v Nitre ďalších 0,77 bm archívnych dokumentov fondu Mestečko Nitrianske Pravno, usporiadali sme prírastok do už spracovaného fondu. V ďalšom inventarizovaní odborov fondu ONV v Prievidzi sa pokračovalo veľmi pomaly, usporiadali sme 4,11 bm a zinventarizovali 1,65 bm vnútorného odboru. V práci na združenom inventári miestnych národných výborov sme ani v roku 2014 nepokračovali, keďže je potrebné zinventarizovať všetky dodatky, ktoré boli prebraté do archívu v rokoch 2012 a 2013.

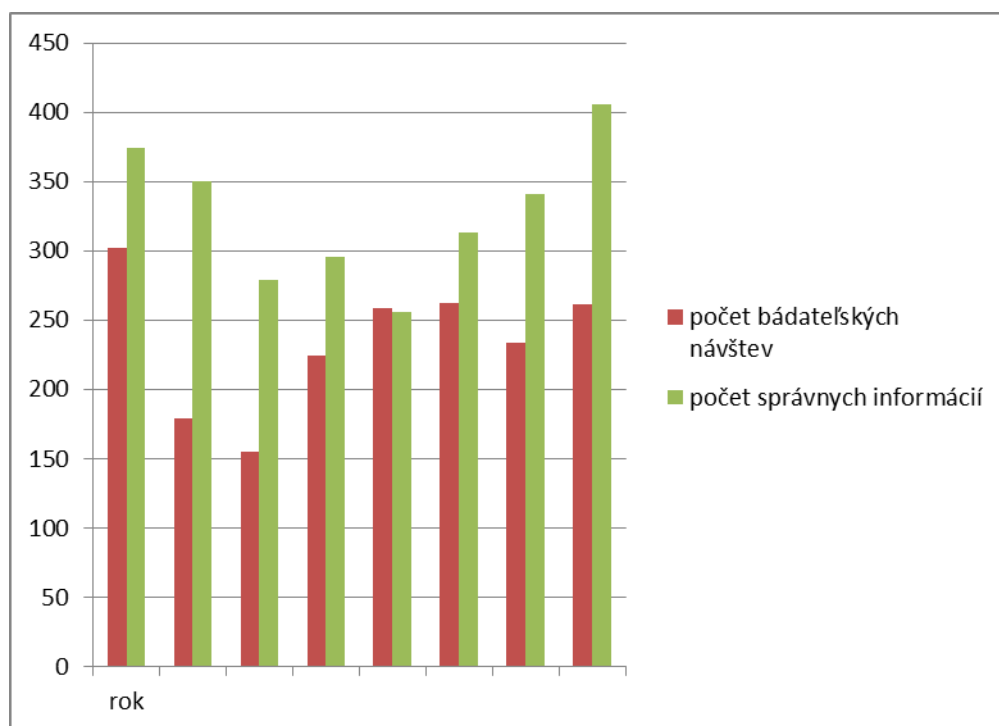
6. Prístup k archívnym dokumentom

Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu využilo 144 bádateľov, ktorí v priebehu roka navštívili archív 261krát. Prevládal historický účel štúdia. Bádateľom sme predložili 437 ks archívnych dokumentov, 215 fasciklov a 124 archívnych škatúl. Nastali zmeny vo vybavovaní bádateľských návštev, od začiatku roka 2014 bádateľňu prevzal od Marty Gašparovičovej Mgr. Branislav Geschwandtner.

V správnej agende sme vybavili 406 žiadostí a vyhotovili 930 výpisov, odpisov a potvrdení z archívnych dokumentov. Prevažnú časť poskytnutých správnych informácií sme vyhľadávali v neprístupných a nezinventarizovaných fondoch, čo predĺžilo dobu vyhľadávania. Taktiež narástol počet odpracovaných dní v tejto kapitole z dôvodu zaúčania novej pracovníčky, kedy pri komplikovanom vyhľadávaní bolo potrebné, aby vyhľadávali aj pracovníčky s dlhodobou praxou.

V tabuľke a v grafe č. 2 uvádzame porovnanie počtu bádateľských návštev a žiadostí o správne informácie za posledných osem rokov:

rok	počet bádateľských návštev	počet správnych informácií
2007	302	374
2008	179	350
2009	155	279
2010	224	296
2011	259	256
2012	262	313
2013	234	341
2014	261	406

7. Príručná odborná archívna knižnica

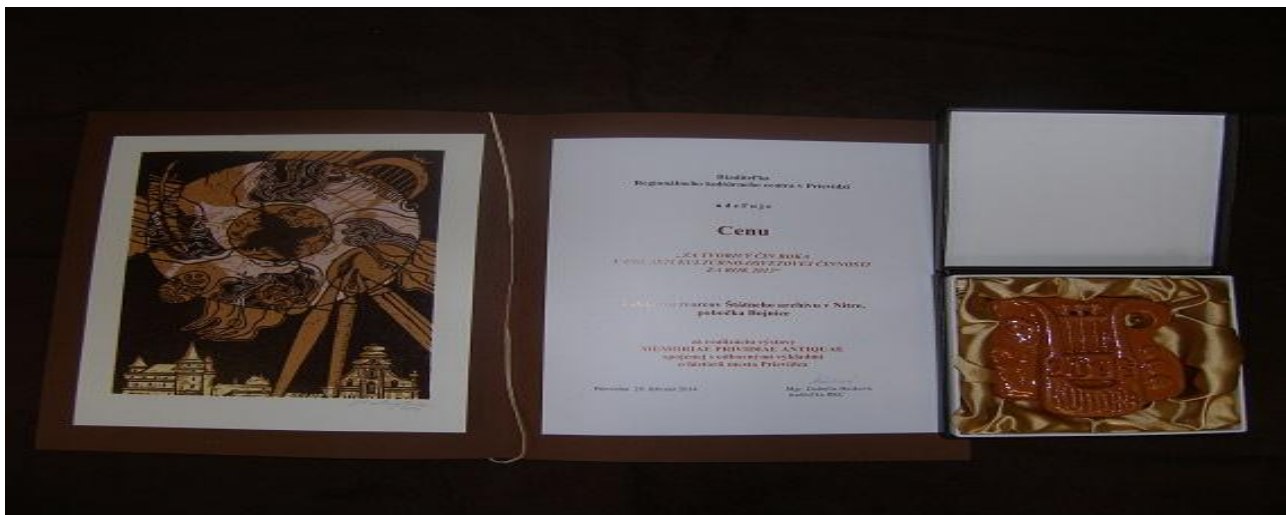
Veľmi pomaly, podľa možností sme pokračovali v katalogizovaní príručnej archívnej knižnice v elektronickej podobe v programe Bach Knižnica, v ktorom sme skatalogizovali 150 zväzkov. V roku 2014 nebol umožnený nákup odbornej literatúry ako aj objednávanie regionálnej tlače, čím sa ochudobňuje regionálna história. Na tomto mieste patrí veľká vďaka redakcii regionálnych novín Priboj, kde nám skompletizovali všetky čísla regionálneho periodika a začali každý týždeň posilať do archívu jeden výtlačok novín, aby tak zostala zachovaná časť regionálnej histórie. 12 zväzkov kníh sme získali darom alebo ako povinný výtlačok odovzdaný do archívu na základe bádateľského poriadku.

8. Výskumná publikačná činnosť

Vo výskumnej, publikačnej a kultúrno-osvetovej činnosti sme v spolupráci s Hornonitrianskym múzeom pripravili výstavu k 100. výročiu vypuknutia 1. svetovej vojny pod názvom „Mobilizácia“. Vernisáž výstavy, ktorá bola nainštalovaná v priestoroch Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi do konca novembra 2014, sa uskutočnila 15. septembra 2014. Začala sa tak odvíjať dobrá spolupráca s Hornonitrianskym múzeom v Prievidzi, ktorá je príslubom ďalších zaujímavých výstav trojrozmerných predmetov a archívnych dokumentov v regionálnom kontexte.

28. februára 2014 sme si prevzali ocenenie na podujatí Kultúra 2013 za tvorivý čin roka v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti, za realizáciu výstavy „Memoria Prividiae Antiquae“. O udelení ocenenia sme informovali aj na stránkach Fóra archivárov.

Štátny archív v Nitre, pobočka Bojnice aj v roku 2014 navštívili študenti a žiaci Gymnázia V. B. Nedožerského v Prievidzi, Základnej školy v Bojniciach a Základnej školy v Kanianke, aby sa oboznámili s archívnymi dokumentmi a prácou archivárov.

Vďaka pani Mgr. Amálii Lomnickej sme prostredníctvom združenia K-2000 a darcom 2 % daní: Mgr. Márii Ďurčovej, Mgr. Helene Grežd'ovej, Miroslavovi Kotianovi, Gabrielovi Kunderovi, Mgr. Diane Kunderovej, Mgr. Kataríne Sadloňovej, Bc. Ivane Špaldoňovej, Ing. Jánovi Štubňovi, Mgr. Vladimírovi Žambokymu a zamestnancom archívu, zakúpili do archívu 13 klip rámov, ktoré budú využité pri organizovaní výstav.

9. Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna činnosť

Na organizačnú, riadiacu prácu, vzdelávanie pracovníkov, ekonomické a administratívne činnosti sme čerpali približne rovnaký počet dní ako v roku 2013. Mgr. Branislav Geschwandtner sa zúčastnil mesačného pobytu - Letnej univerzity maďarského jazyka v Pécsi. Štyria pracovníci archívu v novembri 2014 absolvovali školenie Fabasftu v Banskej Bystrici. Taktiež sme sa zúčastnili XVIII. archívnych dní, ktoré sa konali v Prešove ako aj celoslovenskej porady riaditeľov, ktorá sa uskutočnila 12. decembra 2014 v Košiciach.

10. Správa informačných technológií

V roku 2014 bola aktualizovaná webová stránka archívu, na ktorej bola zverejnená Správa o činnosti archívu za rok 2013 ako aj informácie o výstave „Mobilizácia“. Výpočtová technika, tlačiarne a kopírovací stroj sú staré, z rokov 2003 – 2005, sústavne sa kazia a tým spomaľujú a komplikujú činnosť zamestnancov archívu.

Na záver môžeme len konštatovať, že všetky činnosti v rámci okresu vykonáva len 5 zamestnancov. Technika a postupy práce, ktoré majú urýchľovať prácu archivárov, ju naopak spomaľujú. Narastá správna a bádateľská agenda, a tak zamestnancom nezostáva dostatočný čas na najdôležitejšiu časť ich činnosti, a to spracovávanie a tým aj sprístupňovanie archívnych fondov.

Zuzana Kotianová